

Vadovaujantis 2024 metų maisto ir su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų valstybinės kontrolės mėginių tyrimų planu, siekiant nustatyti, ar MBM atitinka jiems keliamus reikalavimus, ar į maisto produktus neišsiskiria tokie jų sudedamųjų medžiagų kiekiai, kurie kelia pavojų žmonių sveikatai ar nepriimtinais keičia maisto sudėtį arba pablogina jo juslines savybes, VMVT Priežiūros departamento Apygardų priežiūros skyriai iš rinkos ir maisto tvarkymo subjektuose ėmė tyrimams MBM mėginius: planas – 50 mėginių, atrinkta – 50 (100 %). Nacionalinėje visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijoje ištyrus mėginius, visi 50 (100,0 %) jų atitiko teisės aktų reikalavimus.

Kiekvienais metais gaunama vartotojų pranešimų, kad įsigyti plastikiniai MBM (dažniausiai – gertuvės), keičia maisto skonį arba kvapą, todėl 2024 m., kaip ir 2023 ir 2022 m., tyrimams buvo renkamos plastikinės gertuvės iš minkšto plastiko (pvz., polipropileno (PP)), ypač skirtos vaikams, sportuojantiems ir kt. skonio, kvapo nustatymui (planas – **12**, atrinkta – 12 (100 %)). Ištyrus mėginius nustatyta, kad visos atrinktos tyrimams gertuvės (100 %) buvo saugios - nekeitė maisto skonio ir kvapo ir atitiko Reglamento (EB) Nr. 1935/2004 reikalavimus.

Mažmeninės prekybos subjektuose - sunkiųjų metalų (švino ir chromo (VI)) nustatymui buvo atrinkti keramikos ir porceliano gaminiai, tokie kaip dubenėliai, gilios lėkštės, dubenys, kurių vidiniai paviršiai yra spalvoti arba gausiai dekoruoti (planas – **12**, atrinkta – 12 (100 %)). Ištyrus mėginius nustatyta, kad jie visi (100 %) atitiko Lietuvos higienos normoje HN 16:2011 „Medžiagų ir gaminių, skirtų liestis su maistu, specialieji sveikatos saugos reikalavimai“ nustatytus specialiuosius nacionalinius reikalavimus dėl švino ir kadmio migracijos iš keramikos ir porceliano gaminių.

Dėl RASFF sistema gaunamų pranešimų ir siekiant patikrinti, ar rinkoje esantys iš plastiko poliamido pagaminti stalo ir virtuvės reikmenys (šaukštai, samčiai, kiaurasamčiai, mentelės ir kt.), ypač pagaminti trečiojoje šalyse, yra saugūs naudoti, buvo atrinkta **12** gaminių (planas – 12). Nustatyta, jog jie visi (100%) atitiko Europos Komisijos reglamente (ES) Nr. 10/2011 nustatytus ribinius reikalavimus dėl pirminių aromatinių aminių (PAA) išsiskyrimo iš gaminių.

Siekiant nustatyti, ar su maistu besiliečianti medžiaga – maistinė plėvelė, kuri yra dažnai naudojama pakuoti ir įvynioti įvairų maistą, yra saugi, buvo tiriamas suminio išsiskyrimo ribinės

vertės (OML) į maistinių modelinių tirpalų pakaitalus, rodiklis. Tyrimams buvo suplanuota **14** mėginių, iš jų buvo atrinkta – **14**. Ištyrus mėginius nustatyta, kad jie visi (100 %) atitinka ir neviršija Europos Komisijos reglamente (ES) Nr. 10/2011 nustatytų ribinių medžiagų išsiskyrimo reikalavimų ir maistinė plėvelė, skirta liestis su maisto produktais, yra saugi naudoti.